

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Etapă județeană, 19 martie 2022
Clasa a V-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

Se dau fragmentele:

A.

Anul trecut, într-o zi de aprilie urâtă și rece, m-am pomenit în curtea mea, podită cu cărămidă roșie, cu o pată neagră, lunguiată, nelucioasă. Apropiindu-mă ușor de ea, am priceput că „pata” neagră era vie și mieuna stins. Era o pată întunecoasă sub formă de pisic aruncat în curte, mai mult mort decât viu. Adică mort de foame și de frig. I-am dat imediat de

5 mănăcare. A înfulecat tot ce i-am oferit, de parcă n-ar fi cunoscut niciodată bucuria de a fi hrănit. După câteva clipe – în timp ce intrasem la bucătărie să-i aduc a patra porție de lapte cu biscuiți –, pisicul a dispărut.

Pe neașteptate, pata neagră a apărut iar în curte, zbierând de foame. Era ciuciușe și tremura. I-am dat de mănăcare, l-am uscat cu un prosop și l-am dus la veterinarul din colț, care i-a făcut câteva injecții contra răcelii. Apoi pisicul a dispărut iarăși, de parcă ar fi înțeles ce-i spusese eu, pe șoptite, doctorului: <<Domnule doctor, e cel mai urâtul motan din lume. Parcă ar fi o știucă foarte slabă...>> Și totuși, de câte ori lipsea mai multe zile la rând, mi se făcea dor de el. Între timp, începuse să crească. Avea blana tot sărăcăcioasă, tot plină de

10 scaieți... Oare unde o fi dormit el în timpul cât ne-am apropiat?

După un alt răstimp, a început să vină zilnic. Într-un fel, își risca viața, pentru că Misica (varianta românească inventată de vecinii mei – copiii – pentru americanescul Missy), boxerita mea pe care, acum doisprezece ani, am luat-o de pe stradă cu râie avansată și jigodie, nu suferă pisicile. Așa că l-a atacat de două ori pe pisoi, când a dat peste el în curte. Numai că motanul a apucat să-i sară din bot de tot atâtea ori. Și-apoi a sărit în brațele mele. De-atunci

15 s-a declanșat magia... Da, magia, pentru că, de îndată ce l-am salvat de colții câinelui și l-am luat în brațe (spunându-i o minciună, și anume: <<ești cel mai frumos motănaș din lume!>>, și un adevăr: <<să știi că te iubesc foarte mult și te apăr!>>), Motă – așa l-am botezat – a început să toarcă [...]. Ținându-l în brațe, îi declar cât este de frumos și cât îl iubesc eu.

Și iată că declarațiile mele și ocrotirea mea au produs un efect neașteptat pe blana neagră – între timp lucioasă și curată – a lui Motă au început să apară, una după alta, la început timide și apoi tot mai hotărâte și mai vizibile, mici pete albe, la fel de frumoase ca stelele cerului. Numai că ele, stelele de pe cer, sunt reci. Nu au și nici nu dau căldură. Ale lui Motă sunt fierbinți, ca și dragostea lui pentru mine, pentru casa care acum e și casa lui. Și mai e ceva de spus în finalul acestei povești adevărate: stelele nu au apărut numai pe blana lui

25 Motă, făcându-l să arate ca un superb motan sprâțat. Ele s-au ivit și în inima mea. Îmi dau căldură când simt că mi se face frig de-atâta urât și rău în lume.

30

Silvia Kerim, *Motă – motanul sprâțat*

B.

Pe când era mic, într-o zi rece și ploioasă, tatăl meu întâlni pe stradă o pisică maidaneză. Pisica era udă leoarcă și nu se simțea bine, așa că tatăl meu îi zise:

— N-ai vrea să vii acasă cu mine?

Pisica fu surprinsă (căci niciodată până atunci nu mai întâlnise pe cineva căruia să-i pese de pisici maidaneze bătrâne), dar spuse:

35

— Aș fi foarte recunoscătoare dacă aș putea sta lângă o sobă caldă și dacă aș primi, eventual, o farfurie cu lapte.

— Avem o sobă foarte drăguță lângă care poți să stai, răspunse tata, și sunt sigur că mama are și o farfurie cu lapte în plus.

40

Tatăl meu și pisica deveniră foarte buni prieteni, dar mama lui era extrem de supărată din cauza pisicii. Nu suporta pisicile, mai ales maidanezele urâte și bătrâne.

45 — Elmer Elevator, îi spuse ea tatălui meu, dacă tu crezi că eu am să-i dau acestei pisici o farfurie cu lapte, te înșeli amarnic. Dacă te apuci să hrănești o pisică maidaneză din oraș, o să ajungi într-o bună zi să hrănești toate maidanezele din oraș, iar una n-am de gând să fac asta!

50 Tata se întristă foarte tare și-i ceru scuze în fața pisicii pentru că mama lui fusese așa de nepoliticoasă. În orice caz, îi spuse să rămână, că va reuși el cumva să-i aducă o farfurie cu lapte în fiecare zi. Hrăni pisica timp de trei săptămâni, dar într-o zi mama lui găsi farfuria de lapte în pivniță și se înfurie foarte tare. Îl altoi pe tatăl meu și azvârli pisica pe ușă, dar mai târziu el se furișă afară și o găsi. Se duseră în parc să se plimbe și încercară să găsească lucruri drăguțe despre care să vorbească:

— Când o să mă fac mare, o să am un avion. N-ar fi grozav să poți zbura oriunde te duce gândul?

55 — Îți dorești mult, mult de tot să zbori? Întrebă pisica.

— Cu siguranță. Aș da orice să zbor.

— Ei bine, zise pisica, dacă-ți dorești atât de mult, cred că știu o cale de-a te ajuta să zbori cât încă ești mic.

— Adică știi de unde pot face rost de un avion.

60 — Nu chiar de un avion, ci de ceva încă și mai bun. După cum vezi, acum sunt o pisică bătrână, dar în tinerețe călătoream foarte mult. Acum nu mai călătoresc, dar în primăvara trecută am mai făcut totuși un drum și am navigat până în Insula Mandarină, oprindu-mă în portul Merisor. Acolo s-a întâmplat ...

Ruth Stiles Gannet, *Dragonul tatălui meu*, cap. I *Tata se întâlnește cu pisica*

C.

Deși sunt foarte sensibile, pisicile sunt și extrem de independente și trăiesc cum vor. Astfel, viața cu o pisică nu va fi niciodată plictisitoare. Însă, înainte de adopție, gândește-te cum poți să o împaci cu condițiile tale de viață și cu casa ta. Pisica poate să își petreacă ziua complet singură, însă va fi mai mulțumită dacă te are acasă. Singurătatea nu este stilul de viață pe care l-ar alege. De aceea, dacă nu petreci mult timp acasă e în interesul pisicilor să aibă măcar încă un companion felin. De asemenea, pisica va aprecia dacă o mângâi și îi pui mâncare de mai multe ori pe zi.

Înainte de a-ți lua un pisoi, ar trebui să te gândești ce faci cu el când mergi în vacanță. Sau cine poate să aibă grijă de el, dacă e cazul. Odată ce te-ai hotărât că vrei un animal de companie, pregătește-te din timp și mobilează casa într-un mod potrivit pentru acesta. Amenajează locuința pentru a fi cât mai confortabilă pentru toți cei care trăiți sub același acoperiș.

<https://www.zooplus.ro>, *Cum să acomodezi o pisică nouă în casă – echipamente de bază și sfaturi*

SUBIECTUL I

20 de puncte

Scrie numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Sunt despărțite corect în silabe toate cuvintele din seria:

- a) lun-gu-ia-ță; de-cla-ra-ții-le; far-fu-ri-a;
- b) lun-gu-i-a-ță; de-cla-ra-ți-i-le; far-fu-ri-a;
- c) lun-gu-ia-ță; de-cla-ra-ți-i-le; far-fu-ri-a.

2 puncte

2. Există doar consoane și vocale în toate cuvintele din seria:

- a) farfuria, viață, trebui;
- b) avion, locuința, înainte;
- c) ciuciulete, farfuria, viață.

2 puncte

3. Sinonimele potrivite pentru sensul din text al cuvintelor *podită*, *stins*, *am oferit*, din rândurile 1-6, sunt, în ordine:
- a) *acoperită*, *slab*, *am luat*;
 - b) *acoperită*, *slab*, *am dat*;
 - c) *potolită*, *tare*, *am dat*.
- 2 puncte**

Scrie răspunsurile corecte ale cerințelor de mai jos:

4. Menționează vocala accentuată în fiecare dintre cuvintele: (*se*) *întristă*, *mobilează*. **2 puncte**
5. Notează timpul verbelor subliniate în rândurile 12- 13. **2 puncte**
6. Transcrie, din ultimul alineat al textului C, un substantiv nearticulat și unul articulat hotărât. **2 puncte**
7. Construiește o propoziție afirmativă, în care să folosești verbul *a veni* la modul imperativ, singular. **2 puncte**
8. Transcrie predicatul și subiectul propoziției: *În locul acela întunecos, o să mai apară micuța pisică*. **2 puncte**
9. Rescrie un posibil mesaj adresat unui copil, corectând toate greșelile: *Dragul meu, i-ați un pisoie care v-a fi un tovarăși de neânlocuit!* **2 puncte**
10. Alcătuieste un enunț în care substantivul *locuință* să fie ca parte de propoziție atribut. **2 puncte**
- 40 de puncte**

SUBIECTUL al II-lea

Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările de mai jos:

1. Formulează două idei principale/ secundare, corespunzătoare rândurilor 32-46. **4 puncte**
2. Transcrie, din rândurile 55-60, o personificare. **4 puncte**
3. Precizează reacția mamei din textul B la vederea pisicii. **4 puncte**
4. Scrie o trăsătură a stăpânei lui Motă, așa cum se desprinde din rândurile 20-24. Ilustreaz-o cu un exemplu comentat. **6 puncte**
5. Prezintă, în 40-50 de cuvinte, mesajul desprins din secvența subliniată în textul A. **6 puncte**
6. Explică, în 50-60 de cuvinte, legătura dintre imagine și conținutul textului C. **8 puncte**
7. Explică, în 70-80 de cuvinte, folosind secvențe din textele A și B, cum se manifestă grija oamenilor față de animale. **8 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

40 de puncte

Scrie un text narativ ficțional, de 150-250 de cuvinte, în care să-ți imaginezi o întâmplare petrecută pe Insula Mandarină, alături de pisica maidaneză din al doilea text-suport.

În elaborarea compunerii, vei avea în vedere:

- construirea unor idei creative adecvate cerinței, respectând relația dintre temă și conținut; **4 puncte**
- respectarea convențiilor unui text narativ și a structurii unei compuneri narative; **8 puncte**
- evidențierea trăsăturilor a două personaje; **4 puncte**
- propunerea unui titlu sugestiv, corespunzător conținutului; **2 puncte**
- utilizarea unui limbaj expresiv; **4 puncte**
- utilizarea claselor morfologice specifice și a timpurilor verbale adecvate. **2 puncte**

Veți primi 24 de puncte pentru conținutul compunerii și 16 puncte pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.